

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมีรายละเอียดในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษาเพื่อช่วยขยายโอกาสทางการศึกษาให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพและเท่าเทียมกัน ช่วยให้นักเรียนผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาสามารถเรียนรู้ หรือเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศได้โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ เช่น ใช้ในการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ใช้อินเทอร์เน็ต ในการเข้าถึงและการติดต่อสื่อสารระหว่างศิษย์กับอาจารย์ผู้สอน ใช้บทเรียนสำเร็จรูปต่าง ๆ เหล่านี้เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและเป็นการเปิดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการศึกษา จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนหลายประการ เช่น สนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสามารถหาความรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ตามความต้องการ เทคโนโลยีสารสนเทศยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงเนื้อหาสาระและข้อมูลข่าวสารที่ต้องการได้ ทำให้เกิดความเสมอภาค มีผลต่อเนื่องถึงการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเกี่ยวข้องกับตรงกับการรวบรวมข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วยความเร็วสูง การนำเสนอและแสดงผลด้วยระบบสื่อต่างๆ ทั้งทางด้านข้อมูลรูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และวีดีโอ อีกทั้งยังสามารถสร้างระบบการมีปฏิสัมพันธ์ได้ตอบทำให้การเรียนรู้ในยุคใหม่ ประสบความสำเร็จด้วยดี มีแหล่งความรู้ใหม่จำนวนมากขึ้นตลอดเวลาและกระจายอยู่ทั่วโลก ผู้เรียนต้องเรียนรู้ได้มากและรวดเร็ว อีกทั้งต้องสามารถแยกแยะ ค้นหาข่าวสารตลอดจนการแสวงหาสิ่งที่ต้องการได้ตรงกับความต้องการ

เยาวชนในยุคใหม่ส่วนใหญ่เมื่อมีเวลาว่างมักไปสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต โดยใช้บริการรับส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สนทนาออนไลน์ แสดงความคิดเห็น ถ่ายโอนข้อมูล เล่นเกมออนไลน์ รวมถึงเปิดคลิปวีดีโอ ส่งผลทำให้ชีวิตของเยาวชนเปลี่ยนแปลงไป เพราะอินเทอร์เน็ตเป็นเทคโนโลยีที่เปี่ยมไปด้วยประสิทธิภาพ สามารถสร้างสรรค์กิจกรรมได้มากเช่น การติดต่อสื่อสาร สาระความรู้ ความบันเทิง แหล่งชุมนุมความคิดเห็น การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ชีวิตประจำวัน ก็จะเพิ่มเวลาการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อตอบสนองกิจกรรมจากอินเทอร์เน็ตอย่างไม่อาจขาดได้เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ครบถ้วน และสามารถใช้บริการสืบค้นสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ สถาบันการศึกษาจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการเตรียมการเพื่อรับปัญหาดังกล่าวโดยการพัฒนาเทคนิคและกลยุทธ์ต่าง ๆ

เพื่อให้สามารถจัดการกับสารสนเทศ จำนวนมากที่มีอยู่อย่างเหมาะสม และค้นหาสารสนเทศต่าง ๆ จากแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เทคโนโลยีนอกจากที่มีประโยชน์หลากหลาย ก็ยังมีอันตรายที่แอบแฝงไม่ว่าเป็นการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารที่ไม่เหมาะสม การล่อลวงในวงสนทนา นอกจากนี้ยังมีเว็บไซต์ที่เต็มไปด้วยเรื่องลามก เรื่อง ความรุนแรงต่าง ๆ ที่ยากต่อการควบคุมตรวจสอบได้ จริยธรรมในการเทคโนโลยีสารสนเทศถือว่าเป็นสำคัญที่ทุกคนต้องตระหนักให้ความสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นส่วนตัวของข้อมูลและสารสนเทศ ความถูกต้องของการเก็บข้อมูล การเรียกใช้ข้อมูล กรรมสิทธิ์ในการถือครองที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ และการกำหนดความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูล การพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถเท่าทัน ความเจริญทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเป็นความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่ประเทศต่าง ๆ ได้บรรจุ เข้าไว้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูที่ทำหน้าที่สอนในวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี จึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และผลการศึกษาในครั้งนี้ จะเป็นสารสนเทศสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการเรียนการสอน นำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สังกัดวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี
2. เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาเป็นแนวทางเสนอแนะในการวางแผน เพื่อพัฒนาปรับปรุง แก้ไข และส่งเสริมพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสอดคล้องกับ ความต้องการของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี

1.4 ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สังกัดวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี ศึกษาเฉพาะนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี

1.4.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ชั้นปีที่ 1, 2 ทั้ง 8 สาขางาน ได้แก่ ยานยนต์ ยานยนต์ (ทวิภาคี) เครื่องมือกล เชื่อมโลหะ ไฟฟ้ากำลัง อิเล็กทรอนิกส์ การบัญชี คอมพิวเตอร์ธุรกิจ รวมประชากรที่ใช้ในการวิจัย 460 คน

1.4.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยนี้ได้แก่ นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ทั้ง 8 สาขางาน ได้แก่ ยานยนต์ ยานยนต์ (ทวิภาคี) เครื่องมือกล เชื่อมโลหะ ไฟฟ้ากำลัง อิเล็กทรอนิกส์ การบัญชี คอมพิวเตอร์ธุรกิจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 45.65 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จากประชากร โดยใช้ตารางของ เคซี และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan)

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสำรวจ พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี โดยเฉพาะเฉพาะนักเรียนชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 เนื่องจาก นักเรียนชั้นปีที่ 3 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ นอกสถานศึกษา ทำให้ไม่สามารถเก็บข้อมูลได้

1.6 สมมติฐานในการวิจัย

นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ที่วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี นำมาใช้ เพื่อให้ นักเรียนของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี ได้สืบค้น จัดเก็บ เรียกใช้ ค้นหา ประมวลผล นำเสนอ แลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ ความคิด ติดต่อสื่อสาร และเผยแพร่ข่าวสารสนเทศ ในรูปแบบ ข้อมูล ตัวอักษร ภาพ และเสียง โดยมีเทคโนโลยีที่สำคัญคือ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี อินเทอร์เน็ต

วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี หมายถึง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

พฤติกรรมการใช้สารสนเทศ หมายถึง วิธีการหรือรูปแบบในการใช้สารสนเทศ โดยครอบคลุมถึง วัตถุประสงค์ในการใช้ แหล่งของสารสนเทศ วิธีการสืบค้นสารสนเทศ เนื้อหาและภาษาของ สารสนเทศที่ใช้ ปัญหาที่พบในการใช้สารสนเทศ

นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หมายถึง ผู้เรียนที่เข้าศึกษาในหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี ในชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2